

Становище

От доц. д-р Антон Угринов

По конкурс за избор на „доцент“

В професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство, научна специалност „Театрознание и театрално изкуство“ – „Режисура за драматичен театър“

(обявен в Държавен вестник, бр. 38 от 28.04.2023 г.)

С кандидат д-р Стилиян Драгомиров Петров

1. Конкурсът за доцент по „Режисура за драматичен театър“ на НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ е обнародван в Държавен вестник бр. 38 от 28.04.2023 г. Документи за конкурса е подал един единствен кандидат: д-р Стилиян Петров. Всички документи, нужни за целите на конкурса са постъпили по установения ред и в срок.
2. Д-р Стилиян Петров завършва театрална режисура през 2004г. в класа на проф. Маргарита Младенова в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, а през 2022г. придобива и научно-образователна степен „доктор по театрознание и театрално изкуство“. От 2011г. е асистент по Режисура за драматичен театър в класовете на проф. Иван Добчев и проф. Маргарита Младенова в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. За този период от време д-р Стилиян Петров демонстрира висока степен на отдаденост и полезност, и се доказва като безспорен авторитет в педагогическото поле, интегрирайки успешно своя професионален опит сред академичната общност. Паралелно с това той работи активно и като театрален режисьор, поставяйки повече от четиридесет заглавия в различни театри (някои от тях радио-версии, реализирани в БНР), за които получава множество престижни номинации и награди (награда за дебют ИКАР за режисурата на „Части от цялото“, по мотиви от Йордан Радичков; Номинация ИКАР за режисурата на „За едно явление от електричеството“ по текстове на

А.П. Чехов; Награда на Столична община за ярки постижения в областта на културата 2020 за спектакъла „За едно явление от електричеството“ по текстове на А. П. Чехов и др.). Това безспорно го превръща в един от водещите съвременни български театрални режисьори, уважаван както от своите колеги, така и от публиката и професионалната театрална критика.

Материалите по конкурса, с които д-р Стилиян Петров участва, са съсредоточени около неговия теоретически и практически опит в областта на сценичните изкуства. Акцентът е върху трите постановки „Нирвана“ от Константин Илиев в Театър 199 „Валентин Стойчев“, „Три сестри“ от А.П. Чехов и „За едно явление от електричеството“ по повести и разкази на А.П. Чехов, последните две реализирани в Общински Театър „Възраждане“. В тях той демонстрира авторски почерк, използвайки театралното изкуство като вход към сакралното, което за Стилиян Петров е единственият начин за осмисляне на битието му като човек и творец.

Завършвайки режисура при проф. Маргарита Младенова и проф. Иван Добчев, Стилиян Петров усвоява практики, свързани с принципите на ТР „Сфумато“, но през годините продължава наученото в търсене на своя собствена поетика и театрален език, които да му дадат възможност да изразява себе си пълноценно и автентично. И в трите спектакъла Стилиян Петров успява да създаде интригуващ сценичен образ и специфичен код на живеене, роден не по инерция, а от конкретния драматургичен материал – в този смисъл представленията носят неговия почерк като режисьор, но едновременно с това те са различни посвоему. За мен като негов колега е видно, че той се стреми не да мултиплицира стила си във всичко, а обратното – да подхожда към всеки автор по нов начин, както един изследовател подхожда към непознато нему явление. Склонността му към дисекция и оглеждане на всеки материал от всички възможни страни той проявява както в режисьорската си работа, така и в научната дейност. Това ясно си личи в дисертационния труд „Тишината като действие“ (Театрални измерения и практики), където той довежда този свой похват до възможно най-изчерпателен предел „... *реших, че няма да е достатъчно, ако разчитам единствено на фигурата на*

режисьора; исках да привлека и да пресрещна – проверявайки ги за себе си! – гледните точки на хора, участващи в определени сфери, които са съставна и неделима част от един цялостен спектакъл; започвайки от автора/преводача на текста, преминавайки към сценографа, след това към актьора, после – към концепцията на режисьора, стигайки накрая до анализатора/критика, който последен в комуникационната верига отразява и оценява случилото се.“ (стр.9, из дисертационния труд „Тишината като действие“). Монографията на д-р Стилиян Петров се отличава с оригиналност и значими научни и практико-приложни приноси и предстои да бъде издадена като книга от издателство „Факел“ в рамките на настоящата 2023г. В нея д-р Стилиян Петров отново доказва своето пристрастие към изследователския подход, независимо, дали става въпрос за художествена творба, педагогическа дейност или научното поле.

Не мога да не отбележа, че съм респектиран от чистотата и нивото на откровение, с които Стилиян Петров подхожда в режисьорската си работа. Там той успява да създаде специфичен космос за всяка от своите творби, в които актьорите разполагат своите автентични човешки енергии по начин, който и на трите места произвежда особен и наситен въздух, улавящ невидимите съдържания и превръщайки ги в истинска театрална изповед. Режисьорските находки са органични на цялото, не са самоцелни и същевременно незабележими със собствен дух и плът на живеене, като и в трите представления се наблюдава пристрастие към съноподобни конструкции, които дават още повече нива за извеждане на различни смисли и интерпретации. Това най-ясно личи в представленията „За едно явление от електричеството“ по А.П. Чехов и „Нирвана“ от К. Илиев, като и в двете се използва характерен ключ, съдържайки в себе си кодекс от архетипни сюжети, който разполага случващото се в територия на ръба между сън/реалност, разтваряйки го до най-дълбоките слоеве на своята индивидуална уникалност, отстъпвайки все по-навътре в материята на драматургичния материал и интегрирайки по естествен начин природите на актьорите.

Методът на д-р Стилиян Петров се очертава и като негов основен принос в развитието и утвърждаването на собствен творчески стил и професионален инструментариум, които правят присъствието на Стилиян Петров значимо в театралния пейзаж в България. В контекста на настоящия конкурс е от определящо значение и дългогодишната му педагогическа работа в специалността РДТ в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, както и сериозния опит в различни алтернативни форми на обучение като творчески уъркшоп-събития и театрални ателиета. Това несъмнено говори за изграден собствен начин на работа, проверен успешно както в професионалната/режисьорска, така и в педагогическата територия, отличаващ се с прецизност, творческа жизненост, аналитичност и стремеж към теоретична и практическа аргументация на всяко ниво.

Въз основа на сериозните и безспорни постижения на д-р Стилиян Петров в областта на театралното изкуство, неговата доказана полезност в педагогическата дейност, в комбинация с научната му компетентност, имайки предвид и приложените приноси в материалите от кандидата, които коментират неговия авторски почерк, задълбочени артистични търсения, ракурси и подходи (с които аз съм съгласен), давам изцяло положителна оценка и подкрепям кандидатурата му за заемане на академична длъжност „доцент“ по „Режисура за драматичен театър“ в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ с категорично „ДА“!

12.09.2023 г.
Гр. София

С уважение:.....
/доц. д-р Антон Угринов/